

I

(Leģislatīvi akti)

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2016/2284

(2016. gada 14. decembris)

par dažu gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu un ar ko groza Direktīvu 2003/35/EK un atceļ Direktīvu 2001/81/EK

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc tiesību akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Pēdējos 20 gados Savienībā ir panākts ievērojams progress antropogēno emisiju gaisā un gaisa kvalitātes jomā, jo īpaši ar mērķtiecīgas Savienības politikas palīdzību, tostarp Komisijas 2005. gada 21. septembra paziņojumu "Tematiskā stratēģija par gaisa piesārņojumu" ("TSAP"). Būtiska loma šajā progresā ir bijusi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2001/81/EK ⁽⁴⁾, jo ar to tika noteiktas dalībvalstu sēra dioksīda (SO₂), slāpekļa oksīdu (NO_x), amonjaka (NH₃) un nemetāna gaistošo organisko savienojumu (NMGOS) kopējo gada emisiju maksimālās robežvērtības sākot ar 2010. gadu. Tā rezultātā no 1990. līdz 2010. gadam sēra dioksīdu emisijas tika samazinātas par 82 %, slāpekļa oksīda emisijas par 47 %, nemetāna gaistošo organisko savienojumu emisijas par 56 % un amonjaka emisijas – par 28 % Savienībā. Tomēr, kā norādīts Komisijas 2013. gada 18. decembra paziņojumā "Tīru gaisu Eiropā" ("pārskatītais TSAP"), cilvēku veselība un vide joprojām ir pakļauta būtiskai negatīvai ietekmei un būtiskiem riskiem.
- (2) Septītajā vides rīcības programmā ⁽⁵⁾ ir apstiprināts Savienības ilgtermiņa mērķis gaisa politikas jomā – panākt tādu gaisa kvalitātes līmeni, kas nerada būtisku negatīvu ietekmi un būtiskus riskus cilvēku veselībai un videi, un

⁽¹⁾ OV C 451, 16.12.2014., 134. lpp.

⁽²⁾ OV C 415, 20.11.2014., 23. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2016. gada 23. novembra nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2016. gada 8. decembra lēmums.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/81/EK (2001. gada 23. oktobris) par valstīm noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju dažām atmosfēru piesārņojošām vielām (OV L 309, 27.11.2001., 22. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1386/2013/ES (2013. gada 20. novembris) par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2020. gadam "Labklājīga dzīve ar pieejamajiem planētas resursiem" (OV L 354, 28.12.2013., 171. lpp.).

šajā nolūkā ir pausts aicinājums pilnībā ievērot spēkā esošos Savienības tiesību aktus gaisa kvalitātes jomā, stratēģiskos mērķus un pasākumus laikposmam pēc 2020. gada, pastiprināt centienus tajos apvidos, kuros iedzīvotāji un ekosistēmas ir pakļautas augstiem gaisu piesārņojošo vielu līmeņiem, un pastiprināt jo īpaši klimata pārmaiņu un bioloģiskās daudzveidības jomā noteikto gaisa kvalitātes tiesību aktu un Savienības politikas mērķu sinerģiju.

- (3) Pārskatītajā TSAP ir noteikti jauni stratēģiskie mērķi laikposmam līdz 2030. gadam, lai pietuvinātos Savienības ilgtermiņa mērķim gaisa kvalitātes jomā.
- (4) Dalībvalstis un Savienība gatavojas ratificēt Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmas 2013. gada Minamatas konvenciju par dzīvsudrabu, kuras mērķis ir aizsargāt cilvēku veselību un vidi, samazinot dzīvsudraba emisijas no esošajiem un jauniem avotiem, lai konvencija varētu stāties spēkā 2017. gadā. Komisijai būtu pastāvīgi jāpārskata paziņotās emisijas, ko rada minētais piesārņotājs.
- (5) Dalībvalstis un Savienība ir puses Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO EEK) 1979. gada Konvencijai par pārrobežu gaisa piesārņojumu lielos attālumos ("LRTAP konvencija") un vairākiem tās protokoliem, tostarp Gēteborgas 1999. gada Protokolam par paskābināšanās, eitrofikācijas un piezemes ozona samazināšanu, kas tika pārskatīts 2012. gadā ("pārskatītais Gēteborgas protokols").
- (6) Attiecībā uz 2020. gadu un laikposmu pēc tā pārskatītajā Gēteborgas protokolā katrai pusei, par bāzes gadu ņemot 2005. gadu, ir noteiktas jaunas emisiju samazināšanas saistības attiecībā uz sēra dioksīdu, slāpekļa oksīdu, nemetāna gaistošajiem organiskajiem savienojumiem, amonjaku un smalkajām daļiņām, tiek veicināta kvēpu emisiju samazināšana un tiek aicināts apkopot un uzkrāt informāciju par gaisu piesārņojošo vielu koncentrācijas un nosēdumu negatīvo ietekmi uz cilvēku veselību un vidi un piedalīties uz sekām vērstās programmās saskaņā ar LRTAP konvenciju.
- (7) Tādēļ būtu jāpārskata ar Direktīvu 2001/81/EK valstīm noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju līmeņu režīms, lai to pielāgotu Savienības un dalībvalstu starptautiskajām saistībām. Minētajā nolūkā valstu emisiju samazināšanas saistības attiecībā uz ikvienam gadam laikposmā no 2020. līdz 2029. gadam šajā direktīvā ir identiskas tām, kas noteiktas pārskatītajā Gēteborgas protokolā.
- (8) Dalībvalstīm šī direktīva būtu jāīsteno tā, lai efektīvi veicinātu, ka tiek sasniegti Savienības ilgtermiņa mērķi gaisa kvalitātes jomā, kā tos atbalsta Pasaules Veselības organizācijas pamatnostādnes, un Savienības bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzības mērķi, samazinot paskābināšanās, eitrofikācijas un ozona gaisa piesārņojumu līmeņus un nosēdumus zem kritiskās masas un līmeņiem, kā izklāstīts LRTAP konvencijā.
- (9) Šai direktīvai arī būtu jānodrošina ieguldījums Savienības tiesību aktos izklāstīto gaisa kvalitātes mērķu sasniegšanā izmaksu ziņā efektīvā veidā un klimata pārmaiņu ietekmju mazināšanā papildus gaisa kvalitātes uzlabojumiem globālā mērogā, un Savienības klimata un enerģētikas politiku sinerģiju uzlabšanā, vienlaikus izvairoties no spēkā esošo Savienības tiesību aktu dublēšanās.
- (10) Šī direktīva arī dod ieguldījumu tādu ar veselību saistītu izmaksu samazināšanā, kas Savienībā rodas gaisa piesārņojuma dēļ, uzlabojot Savienības iedzīvotāju dzīves kvalitāti, kā arī pārejas uz zaļo ekonomiku atbalstīšanā.
- (11) Šai direktīvai būtu jāpalīdz pakāpeniski mazināt gaisa piesārņojumu, balstoties uz samazinājumiem, kas panākti, pateicoties tādiem Savienības tiesību aktiem gaisa piesārņojuma ierobežošanai tā avotā, kuri attiecas uz konkrētu vielu emisijām.
- (12) Savienības tiesību aktiem gaisa piesārņojuma ierobežošanai tā avotā būtu efektīvi jāpanāk paredzētais emisiju samazinājums. Neefektīvu Savienības tiesību aktu gaisa piesārņojuma ierobežošanai tā avotā identificēšana un reaģēšana uz tiem agrīnā posmā ir būtiska, lai sasniegtu plašākus gaisa kvalitātes mērķus, – to apliecina neatbilstība starp EURO 6 automobiļu ar dīzeļdzinēju radīto faktisko un pārbaudēs konstatēto slāpekļa oksīdu emisiju daudzumu.
- (13) Dalībvalstīm būtu jāizpilda emisiju samazināšanas saistības, kas šajā direktīvā izklāstītas no 2020. līdz 2029. gadam un no 2030. gada. Lai nodrošinātu demonstrējamus panākumus 2030. gada saistību izpildē, dalībvalstīm 2025. gadā būtu jāapzina indikatīvi emisiju līmeņi, kuri būtu tehniski realizējami un kuri nebūtu saistīti ar nesamērīgām izmaksām, un tām būtu jācenšas nodrošināt atbilstību šādiem līmeņiem. Ja emisijas 2025. gadam nevar ierobežot saskaņā ar noteikto samazinājumu trajektoriju, dalībvalstīm turpmākajos ziņojumos, ko tā sagatavo, ievērojot šo direktīvu, būtu jāpaskaidro minētās novirzes iemesli, kā arī pasākumi, kas ļaus dalībvalstīm atgriezties pie savu trajektoriju ievērošanas.

- (14) Valstu emisiju samazināšanas saistības, kas šajā direktīvā noteiktas laikposmam no 2030. gada, ir balstītas uz TSAP 2015. gada janvāra ziņojumā Nr. 16 ("TSAP 16") ietvertu aplēsto samazināšanas potenciālu katrā no dalībvalstīm, tehniskām pārbaudēm atšķirībām, kuras pastāv starp valstu aplēsēm un TSAP 16 ietvertajām aplēsēm, un uz politisko mērķi – līdz 2030. gadam (salīdzinājumā ar 2005. gadu) vispārējo ietekmes uz veselību samazinājumu saglabāt pēc iespējas tuvāk Komisijas šīs direktīvas priekšlikumā minētajam. Lai uzlabotu pārredzamību, Komisijai būtu jāpublicē TSAP 16 izmantotie pamata pieņēmumi.
- (15) Atbilstība valstu emisiju samazināšanas saistībām būtu jāizvērtē, izmantojot atsauci uz konkrēto metodoloģisko statusu saistību noteikšanas brīdi.
- (16) Ziņošanas prasības un emisiju samazināšanas saistības būtu jābalsta uz valstu energopatēriņu un pārdoto degvielu daudzumu. Tomēr dažas dalībvalstis saskaņā ar LRTAP konvenciju par atbilstības pamatu var izvēlēties izmantot valsts kopējās emisijas, ko aprēķina, pamatojoties uz degvielām, kuras izmanto saistībā ar autotransporta nozari. Minētā iespēja būtu jāsauglabā šajā direktīvā, lai nodrošinātu starptautisko un Savienības tiesību saskaņotību.
- (17) Lai risinātu dažas nenoteiktības, kas saistītas ar valstu emisiju samazināšanas saistību noteikšanu, pārskatītajā Gēteborgas protokolā ir ietvertas elastīguma iespējas, kuras būtu jāiekļauj šajā direktīvā. Jo īpaši ar pārskatīto Gēteborgas protokolu ir izveidots mehānisms valstu emisiju pārskatu koriģēšanai un vidējā valstu gada emisiju lieluma aprēķināšanai uz laiku, kas nepārsniedz trīs gadus, ja ir izpildīti daži nosacījumi. Turklāt šajā direktīvā būtu jāparedz elastīguma iespējas, ja tā nosaka samazināšanas saistības, kuras pārsniedz izmaksu ziņā efektīvu samazinājumu, kāds noteikts TSAP 16, un arī lai palīdzētu dalībvalstīm tādu pēkšņu un ārkārtēju notikumu gadījumā, kuri saistīti ar enerģijas ražošanu vai piegādi, – ar noteikumu, ka ir izpildīti konkrēti nosacījumi. Komisijai būtu jāuzrauga minēto elastīguma iespēju izmantošana, ņemot vērā norādes, kas izstrādātas saskaņā ar LRTAP konvenciju. Lai izvērtētu pieteikumus korekciju veikšanai, būtu jāuzskata, ka emisiju samazināšanas saistības laikposmam no 2020. līdz 2029. gadam ir noteiktas 2012. gada 4. maijā, proti, dienā, kad Gēteborgas protokols tika pārskatīts.
- (18) Katrai dalībvalstij būtu jāizstrādā un jāsteno valsts gaisa piesārņojuma ierobežošanas programma, lai izpildītu tai noteiktās emisiju samazināšanas saistības un efektīvi sekmētu mērķu sasniegšanu gaisa kvalitātes jomā. Minētajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāņem vērā nepieciešamība samazināt emisijas, jo īpaši slāpekļa oksīdu un smalko daļiņu emisijas, tajās zonās un aglomerācijās, kuras ietekmē pārmērīga gaisu piesārņojošo vielu koncentrācija, un/vai tajās zonās un aglomerācijās, kuras rada ievērojamu gaisa piesārņojumu citās zonās un aglomerācijās, tostarp kaimiņvalstīs. Tādēļ valstu gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmām būtu jāveicina atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/50/EK (*) 23. pantam izveidoto gaisa kvalitātes plānu sekmīga īstenošana.
- (19) Lai samazinātu emisijas no antropogēniem avotiem, valstu gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmās būtu jāapsver pasākumi, kas piemērojami visām attiecīgajām nozarēm, tostarp lauksaimniecībai, enerģētikai, rūpniecībai, autotransportam, iekšzemes kuģniecībai, mājokļu apkurei un autoceļiem neparedzētas mobilās tehnikas un šķīdinātāju izmantošanai. Tomēr dalībvalstīm vajadzētu būt tiesībām lemt par pasākumiem, kuri jāpieņem, lai izpildītu šajā direktīvā noteiktās emisiju samazināšanas saistības.
- (20) Dalībvalstīm, izstrādājot valstu gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmas, būtu jāņem vērā paraugprakse, ar kādu vērsās cita starpā pret viskaitīgākajiem piesārņotājiem, kas ietilpst direktīvas darbības jomā, attiecībā uz jutīgām iedzīvotāju grupām.
- (21) Lauksaimniecība rada būtiskas amonjaka un smalko daļiņu emisijas gaisā. Lai samazinātu minētās emisijas, valstu gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmās būtu jāiekļauj pasākumi, kas piemērojami lauksaimniecības nozarei. Šādiem pasākumiem vajadzētu būt izmaksu ziņā efektīviem un balstītiem uz konkrētu informāciju un datiem, ņemot vērā jaunākās zinātnes atziņas un dalībvalstu līdz šim veiktos pasākumus. Kopējā lauksaimniecības politika sniedz dalībvalstīm iespēju ar konkrētiem pasākumiem dot ieguldījumu gaisa kvalitātes uzlabošanā. Turpmāks novērtējums sniegs labāku izpratni par minēto pasākumu ietekmi.
- (22) Gaisa kvalitātes uzlabošanās būtu jāpanāk ar samērīgiem pasākumiem. Veicot lauksaimniecības nozarei piemērojamus pasākumus, kuri jāiekļauj valstu gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmās, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka tiek pilnībā ņemta vērā to ietekme uz mazajām saimniecībām, lai, cik vien iespējams, ierobežotu jebkādas papildu izmaksas.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/50/EK (2008. gada 21. maijs) par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai (OV L 152, 11.6.2008., 1. lpp.).

- (23) Ja par konkrētiem pasākumiem, ko saskaņā ar valstu gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmām veic, lai novērstu emisijas lauksaimniecības nozarē, ir tiesības saņemt finansiālu atbalstu, jo īpaši par pasākumiem, kurus veic saimniecības un kuru dēļ tām ir ievērojami jāmaina prakse vai jāveic ievērojami ieguldījumi, Komisijai būtu jāatvieglo piekļuve šādam finansiālam atbalstam un citam pieejamam Savienības finansējumam.
- (24) Lai samazinātu emisijas, dalībvalstīm būtu jāapsver iespēja atbalstīt ieguldījumu novirzīšanu uz tīrām un efektīvām tehnoloģijām. Inovācija var palīdzēt uzlabot ilgtspējību un atrisināt problēmas to rašanās vietās, uzlabojot nozaru īstenotus pasākumus, risinot gaisa kvalitātes problēmas.
- (25) Regulāri būtu jāatjaunina valstu gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmas, tostarp analīzi, kas ir pamatā politikas un pasākumu apzināšanai.
- (26) Lai izstrādātu labi pamatotas valstu gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmas un jebkādas nozīmīgus atjauninājumus, dalībvalstīm šīs programmas un atjauninājumi būtu jāapspriež ar sabiedrību un kompetentajām iestādēm visos līmeņos un kamēr vēl nav pieņemti lēmumi par kādām konkrētām politikas un pasākumu iespējām. Saskaņā ar prasībām, kas izklāstītas Savienības un starptautiskajās tiesībās, tostarp ANO EEK 1991. gada Konvencijā par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā ("Espo konvencija") un tās 2003. gada Protokolā par stratēģisko vides novērtējumu, dalībvalstīm būtu jāiesaistās pārrobežu apspriedēs gadījumos, kad to programmu īstenošana varētu ietekmēt gaisa kvalitāti citā dalībvalstī vai trešā valstī.
- (27) Šīs direktīvas mērķis cita starpā ir aizsargāt cilvēku veselību. Kā jau daudzkārt ir norādījusi Tiesa – principā liegt attiecīgajām personām iespēju atsaukties uz direktīvā uzliktajiem pienākumiem būtu nesaderīgi ar saistošo raksturu, kāds ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 288. panta trešo daļu ir piešķirts direktīvai. Minētais apsvērums jo īpaši ir piemērojams attiecībā uz direktīvu, kuras mērķis ir ierobežot un samazināt gaisa piesārņojumu un kura līdz ar to ir izstrādāta, lai aizsargātu cilvēku veselību.
- (28) Dalībvalstīm būtu jāsaņemas un jāziņo valstu emisiju pārskati un prognozes, kā arī informatīvi pārskatu ziņojumi par visām šajā direktīvā ietvertajām gaisu piesārņojošām vielām, kas tādējādi ļautu Savienībai izpildīt savus ziņošanas pienākumus saskaņā ar LRTAP konvenciju un tās protokolliem.
- (29) Lai saglabātu vispārēju konsekvenču Savienībā kopumā, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka Komisijai ziņotie valstu emisiju pārskati un prognozes, kā arī informatīvie pārskati pilnībā atbilst tiem ziņojumiem, kas tām jāsniedz saskaņā ar LRTAP konvenciju.
- (30) Lai novērtētu šajā direktīvā izklāstīto valstu emisiju samazināšanas saistību efektivitāti, dalībvalstīm būtu arī jāmonitorē gaisa piesārņojuma ietekme uz sauszemes un ūdens ekosistēmām un jāziņo par šādu ietekmi. Lai nodrošinātu izmaksu ziņā efektīvu pieeju, dalībvalstīm būtu jāspēj izmantot šajā direktīvā minētos fakultatīvos monitoringa rādītājus un būtu jāveic saskaņošana ar citām monitoringa programmām, kas izveidotas atbilstīgi saistītām direktīvām un – attiecīgā gadījumā – atbilstīgi LRTAP konvencijai.
- (31) Būtu jāizveido Eiropas Tīra gaisa forums, iesaistot visas ieinteresētās personas, tostarp dalībvalstu kompetentās iestādes visos attiecīgajos līmeņos, lai apmainītos ar pieredzi un paraugpraksi, jo īpaši, lai dotu ieguldījumu saistībā ar vadlīnijām un sekmētu, ka tiek saskaņoti īstenoti Savienības tiesību akti un politikas nostādnes, kas saistītas ar gaisa kvalitātes uzlabošanu.
- (32) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/4/EK ⁽¹⁾ dalībvalstīm būtu jānodrošina informācijas aktīva un sistemātiska izplatīšana elektroniskā veidā.
- (33) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/35/EK ⁽²⁾ ir jāgroza, lai nodrošinātu konsekvenču starp minēto direktīvu un ANO EEK 1998. gada Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju vērsties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem ("Orhūsas konvencija").

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/4/EK (2003. gada 28. janvāris) par vides informācijas pieejamību sabiedrībai un par Padomes Direktīvas 90/313/EEK atcelšanu (OV L 41, 14.2.2003., 26. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/35/EK (2003. gada 26. maijs), ar ko paredz sabiedrības līdzdalību dažu ar vidi saistītu plānu un programmu izstrādē un ar ko attiecībā uz sabiedrības līdzdalību un iespēju griezties tiesās groza Padomes Direktīvas 85/337/EEK un 96/61/EEK (OV L 156, 25.6.2003., 17. lpp.).

- (34) Lai ņemtu vērā tehniskos sasniegumus un norises starptautiskā līmenī, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu attiecībā uz I pielikuma, kā arī III pielikuma 2. daļas un IV pielikuma grozīšanu, lai pielāgotu tos norisēm saistībā ar LRTAP konvenciju, un attiecībā uz V pielikuma grozīšanu, lai pielāgotu to tehnikas un zinātnes attīstībai un norisēm saistībā ar LRTAP konvenciju. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁽¹⁾. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (35) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus elastīguma iespēju un valstu gaisa ierobežošanas programmu īstenošanai atbilstīgi šai direktīvai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁽²⁾.
- (36) Dalībvalstīm būtu jānosaka noteikumi par sankcijām, kas piemērojamas saskaņā ar šo direktīvu pieņemtu valsts noteikumu pārkāpšanas gadījumā, un jānodrošina to īstenošana. Minētajām sankcijām vajadzētu būt iedarbīgām, samērīgām un atturošām.
- (37) Ņemot vērā Direktīvā 2001/81/EK veicamo grozījumu raksturu un apmēru, tā būtu jāaizstāj, lai pastiprinātu juridisko noteiktību, skaidrību, pārredzamību un tiesību aktu vienkāršošanu. Lai nodrošinātu gaisa kvalitātes uzlabošanās nepārtrauktību, dalībvalstīm būtu jāievēro Direktīvā 2001/81/EK noteiktais valstu emisiju maksimums, līdz 2020. gadā stāsies spēkā jaunās, šajā direktīvā izklāstītās valstu emisiju samazināšanas saistības.
- (38) Ņemot vērā, ka šīs direktīvas mērķi, proti, nodrošināt iedzīvotāju veselības un vides aizsardzību augstā līmenī, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet gaisa piesārņojuma pārrobežu rakstura dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionālātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (39) Saskaņā ar Dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem⁽³⁾ dalībvalstis ir apņēmušās, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatotos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Mērķi un priekšmets

1. Virzībā uz to, lai sasniegtu tādus gaisa kvalitātes līmeņus, kas nerada būtisku negatīvu ietekmi un būtiskus riskus cilvēku veselībai un videi, ar šo direktīvu nosaka emisiju samazināšanas saistības attiecībā uz dalībvalstu sēra dioksīda (SO₂), slāpekļa oksīdu (NO_x), nemetāna gaistošo organisko savienojumu (NMGOS), amonjaka (NH₃) un smalko daļiņu (PM_{2,5}) antropogēnajām emisijām gaisā un nosaka, ka ir jāizstrādā, jāpieņem un jāīsteno valstu gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmas un ka ir jāveic ar minētajām piesārņojošām vielām un pārējām piesārņojošām vielām, kas minētas I pielikumā, saistītu emisiju un to ietekmju monitorings, un jāziņo par to.

⁽¹⁾ OVL 123, 12.5.2016., 1. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OVL 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

⁽³⁾ OVC 369, 17.12.2011., 14. lpp.

2. Šī direktīva arī dod ieguldījumu, lai sasniegtu:
  - a) Savienības tiesību aktos izklāstītos gaisa kvalitātes mērķus un virzību uz Savienības ilgtermiņa mērķi sasniegt tādu gaisa kvalitātes līmeni, kas atbilst Pasaules Veselības organizācijas publicētajām gaisa kvalitātes pamatnostādņēm;
  - b) Savienības bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu mērķus saskaņā ar Septīto vides rīcības programmu;
  - c) labāku sinerģiju starp Savienības politiku gaisa kvalitātes jomā un citām attiecīgām Savienības politikas jomām, jo īpaši klimata un enerģētikas politiku.

2. pants

Darbības joma

1. Šo direktīvu piemēro I pielikumā minēto piesārņojošo vielu emisijām, kuras rodas no visu veidu avotiem dalībvalstu teritorijā, to ekskluzīvajās ekonomiskajās zonās un piesārņojuma ierobežošanas zonās.
2. Šī direktīva neattiecas uz emisijām Kanāriju salās, Francijas aizjūras departamentos, Madeirā un Azoru salās.

3. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "emisija" ir vielas izdalīšanās no punktveida vai difūzā piesārņojuma avota atmosfērā;
- 2) "antropogēnas emisijas" ir tādas piesārņojošo vielu emisijas gaisā, kuras ir saistītas ar cilvēku darbību;
- 3) "ozona prekursori" ir slāpekļa oksīdi, nemetāna gaistošie organiskie savienojumi, metāns un oglekļa monoksīds;
- 4) "gaisa kvalitātes mērķi" ir Direktīvā 2008/50/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/107/EK ⁽¹⁾ noteiktie gaisa kvalitātes robežlielumi, mērķlielumi un saistības attiecībā uz ekspozīcijas koncentrāciju;
- 5) "sēra dioksīds" jeb SO₂ ir visi sēra savienojumi, kas izteikti kā sēra dioksīds (SO₂), tostarp sēra trioksīds (SO₃), sērskābe (H₂SO₄) un reducēti sēra savienojumi, piemēram, sērūdeņradis (H₂S), merkaptāni un dimetilsulfīdi;
- 6) "slāpekļa oksīdi" jeb NO_x ir slāpekļa monoksīds un slāpekļa dioksīds, kas izteikti kā slāpekļa dioksīds;
- 7) "nemetāna gaistošie organiskie savienojumi" jeb "NMGOS" ir visi organiskie savienojumi, izņemot metānu, kuri, saules gaismā reaģējot ar slāpekļa oksīdiem, var radīt fotoķīmiskus oksidētājus;
- 8) "smalkās daļiņas" jeb "PM_{2,5}" ir daļiņas, kuru aerodinamiskais diametrs ir vienāds ar vai mazāks par 2,5 mikrometriem (µm);
- 9) "kvēpi" ir oglekli saturošas daļiņas, kas absorbē gaismu;
- 10) "valstu emisiju samazināšanas saistība" ir dalībvalstu pienākums samazināt kādas vielas emisiju; tā precīzē minimālo emisijas samazinājuma apjomu, kāds jāpanāk mērķa kalendārajā gadā, un ir izteikta kā procentuāls apjoms no kopējām emisijām, kas radušās bāzes gadā (2005. gads);

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/107/EK (2004. gada 15. decembris) par arsēnu, kadmiju, dzīvsudrabu, niķeli un polikliskiem aromātiskiem ogleņūdeņražiem apkārtējā gaisā (OV L 23, 26.1.2005., 3. lpp.).

- 11) "pacelšanās un nolaišanās cikls" ir cikls, kas ietver gaisa kuģa manevrēšanu uz zemes, pacelšanos, augstuma uzņemšanu, tuvošanos, nolaišanos un visas citas gaisa kuģa darbības, kas notiek zem 3 000 pēdu augstuma;
- 12) "starptautiskā jūras satiksme" ir braucieni jūrā un piekrastes ūdeņos ar jebkura karoga kuģi – izņemot zvejas kuģus –, kurš atstāj vienas valsts teritoriju un iebrauc citas valsts teritorijā;
- 13) "piesārņojuma ierobežošanas zona" ir jūras zona, kas nepārsniedz 200 jūras jūdzes no bāzes līnijām, no kurām tiek mērīts teritoriālās jūras platums, un ko izveidojusi dalībvalsts, lai novērstu, samazinātu un ierobežotu kuģu radīto piesārņojumu saskaņā ar spēkā esošajiem starptautiskajiem noteikumiem un standartiem;
- 14) "Savienības tiesību akti gaisa piesārņojuma ierobežošanai tā avotā" ir Savienības tiesību akti, kuru mērķis ir samazināt gaisu piesārņojošo vielu emisijas, uz kurām attiecas šī direktīva, veicot mazināšanas pasākumus to avotā.

4. pants

Valstu emisiju samazināšanas saistības

1. Dalībvalstis ierobežo vismaz savas ikgadējās sēra dioksīda, slāpekļa oksīdu, nemetāna gaistošo organisko savienojumu, amonjaka un smalko daļiņu antropogēnās emisijas saskaņā ar valstu emisiju samazināšanas saistībām, kas piemērojamas no 2020. līdz 2029. gadam un no 2030. gada, kā noteikts II pielikumā.

2. Neskarot 1. punktu, dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus ar mērķi ierobežot savas 2025. gada sēra dioksīda, slāpekļa oksīdu, nemetāna gaistošo organisko savienojumu, amonjaka un smalko daļiņu antropogēnās emisijas. Minēto emisiju indikatīvos līmeņus nosaka, izmantojot lineāru samazinājuma trajektoriju starp valstu emisiju līmeņiem, kuri noteikti emisiju samazināšanas saistībās 2020. gadam, un emisiju līmeņiem, kuri noteikti emisiju samazināšanas saistībās 2030. gadam.

Dalībvalstis var ievērot nelineāru samazinājuma trajektoriju, ja tas ir efektīvāk no ekonomiskā vai tehniskā viedokļa un ja no 2025. gada tā pakāpeniski tuvinās lineāra samazinājuma trajektorijai un neietekmē nevienu no emisiju samazināšanas saistībām 2030. gadam. Dalībvalstis norāda minēto nelineāro trajektoriju un iemeslus, kāpēc tā tiek ievērota, valstu gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmās, kas jāiesniedz Komisijai saskaņā ar 10. panta 1. punktu.

Ja emisijas 2025. gadam nevar ierobežot saskaņā ar noteikto samazinājumu trajektoriju, dalībvalstis turpmākajos informatīvajos pārskatu ziņojumos, kas jāiesniedz Komisijai saskaņā ar 10. panta 2. punktu, paskaidro šādas novirzes iemeslus, kā arī pasākumus, kas ļautu dalībvalstīm atgriezties pie savām trajektorijām.

3. Attiecībā uz 1. un 2. punkta izpildi neņem vērā šādas emisijas:

- a) emisijas no gaisa kuģiem ārpus nosēšanās un pacelšanās cikla;
- b) emisijas no valstu jūras satiksmes uz un no 2. panta 2. punktā norādītajām teritorijām;
- c) emisijas no starptautiskās jūras satiksmes;
- d) slāpekļa oksīdu un nemetāna gaistošo organisko savienojumu emisijas no darbībām, uz kurām attiecas 2014. gada ziņošanā izmantojamā nomenklatūra (NFR), kā paredzēts LRTAP konvencijas kategorijās 3B (kūtsmēslu apsaimniekošana) un 3D (lauksaimniecības zemes).

5. pants

Elastīguma iespējas

1. Dalībvalstis saskaņā ar IV pielikuma 4. daļu var sagatavot korigētus valsts sēra dioksīda, slāpekļa oksīdu, nemetāna gaistošo organisko savienojumu, amonjaka un smalko daļiņu emisiju gada pārskatus, ja, piemērojot uzlabotas emisiju inventarizācijas metodes, kas atjauninātas saskaņā ar zinātnes atziņām, būtu konstatējama valstu emisiju samazināšanas saistību neizpilde.

Lai noteiktu, vai ir izpildīti attiecīgie nosacījumi, kas izklāstīti IV pielikuma 4. daļā, uzskata, ka emisiju samazināšanas saistības laikposmam no 2020. līdz 2029. gadam ir noteiktas 2012. gada 4. maijā.

No 2025. gada gadījumā, ja emisijas faktori vai metodika, kas tiek izmantota, lai noteiktu emisijas no konkrētu kategoriju avotiem, būtiski atšķiras no tiem, kādi tika sagaidīti Savienības tiesību aktu gaisa piesārņojuma ierobežošanai tā avotā konkrētu normu vai standartu īstenošanas rezultātā, ievērojot IV pielikuma 4. daļas 1. punkta d) apakšpunkta ii) un iii) punktu, korekcijām piemēro šādus papildu nosacījumus:

- a) attiecīgā dalībvalsts – pēc tam, kad tā ir ņēmusi vērā konstatējumus, kas izdarīti valsts inspekcijas un izpildes programmās, ar kurām pārrauga Savienības tiesību aktu gaisa piesārņojuma ierobežošanai tā avotā efektivitāti, – pierāda, ka būtiski atšķirīgo emisijas faktoru rašanās iemesls nav minēto tiesību aktu īstenošana vai izpilde iekšzemē;
- b) attiecīgā dalībvalsts par būtisko atšķirību emisijas faktoros ir informējusi Komisiju, kas, ievērojot 11. panta 2. punktu, izskata, vai nepieciešama turpmāka rīcība.

2. Ja dalībvalsts konkrētā gadā ārkārtēji aukstas ziemas vai ārkārtēji sausas vasaras dēļ nevar izpildīt savas emisiju samazināšanas saistības, tā šīs saistības var izpildīt, aprēķinot valsts gada emisiju vidējo lielumu attiecīgajā gadā, iepriekšējā gadā un nākamajā gadā, ar noteikumu, ka šis vidējais lielums nepārsniedz dalībvalsts samazināšanas saistībās noteikto valsts gada emisiju līmeni.

3. Ja konkrētā gadā dalībvalsts, kurai viena vai vairākas II pielikumā iekļautās samazināšanas saistības ir noteiktas stingrākas nekā izmaksu ziņā efektīvs samazinājums, kas paredzēts TSAP 16, pēc visu izmaksu ziņā efektīvo pasākumu īstenošanas nevar izpildīt attiecīgās emisiju samazināšanas saistības, tad maksimums piecus gadus uzskata, ka tā izpilda minētos attiecīgos emisiju samazinājumus, ar noteikumu, ka katrā no minētajiem gadiem tā minēto neatbilstību kompensē ar līdzvērtīgu citas II pielikumā minētas piesārņojošās vielas emisiju samazinājumu.

4. Ja neatbilstību valsts emisiju samazināšanas saistībām, kas noteiktas attiecīgajām piesārņojošām vielām, rada pēkšņi un ārkārtas traucējumi vai jaudas zudums elektroenerģijas un/vai siltuma apgādes vai ražošanas sistēmā, ko nebija iespējams saprātīgi paredzēt, uzskata, ka dalībvalsts maksimums trīs gadus izpilda savus pienākumus saskaņā ar 4. pantu, ar noteikumu, ka ir izpildīti šādi nosacījumi:

- a) attiecīgā dalībvalsts ir pierādījusi, ka ir veikti visi saprātīgie centieni, tostarp jaunu pasākumu īstenošana un jaunu politikas nostādņu izveide, lai nodrošinātu atbilstību, un ka tos turpinās veikt, lai neatbilstības laikposmu padarītu pēc iespējas īsāku; un
- b) attiecīgā dalībvalsts ir pierādījusi, ka pasākumu un politikas nostādņu īstenošana papildus a) apakšpunktā minētajiem radītu nesamērīgas izmaksas, būtiski apdraudētu valsts enerģētisko drošību vai ievērojamai iedzīvotāju daļai radītu būtisku enerģētiskās nabadzības risku.

5. Dalībvalstis, kuras plāno piemērot 1., 2., 3. vai 4. punktu, par to informē Komisiju līdz attiecīgā pārskata gada 15. februārim. Minētajā informācijā iekļauj attiecīgās piesārņojošās vielas un nozares un, ja iespējams, apmēru, kādā tas ietekmēs valstu emisiju pārskatus.

6. Komisija ar Eiropas Vides aģentūras palīdzību pārskata un novērtē, vai kādu elastīguma iespēju izmantošana konkrētajā gadā izpilda attiecīgos nosacījumus, kas izklāstīti šā panta 1. punktā un IV pielikuma 4. daļā vai attiecīgā gadījumā šā panta 2., 3. vai 4. punktā.

Ja Komisija uzskata, ka konkrētas elastīguma iespējas izmantošana neatbilst attiecīgajiem nosacījumiem, kas izklāstīti šā panta 1. punktā un IV pielikuma 4. daļā vai šā panta 2., 3. vai 4. punktā, tā deviņu mēnešu laikā no attiecīgā ziņojuma, kas minēts 8. panta 4. punktā, saņemšanas dienas pieņem lēmumu, informējot attiecīgo dalībvalsti, ka minētās elastīguma iespējas izmantošana nevar tikt akceptēta, un norādot minētā atteikuma iemeslus. Ja Komisija deviņu mēnešu laikā no 8. panta 4. punktā norādītā attiecīgā ziņojuma saņemšanas dienas nav paudusi nekādus iebildumus, attiecīgā dalībvalsts uzskata, ka minētās elastīguma iespējas izmantošana minētajam gadam ir spēkā un ir akceptēta.

7. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, precizējot detalizētus noteikumus šā panta 1., 2., 3. un 4. punktā minēto elastīguma iespēju izmantošanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. pantā minēto pārbaudes procedūru.

8. Komisija, īstenojot savas pilnvaras saskaņā ar 6. un 7. punktu, ņem vērā attiecīgos vadlīniju dokumentus, kas izstrādāti saskaņā ar LRTAP konvenciju.

6. pants

Valstu gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmas

1. Dalībvalstis izstrādā, pieņem un īsteno savas valsts gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmas saskaņā ar III pielikuma 1. daļu, lai saskaņā ar 4. pantu ierobežotu savas ikgadējās antropogēnās emisijas un lai palīdzētu sasniegt šīs direktīvas mērķus, ievērojot 1. panta 1. punktu.

2. Izstrādājot, pieņemot un īstenojot 1. punktā norādīto programmu, dalībvalstis:

- a) attiecīgā gadījumā, izmantojot datus un metodiku, ko izstrādājusi Eiropas monitoringa un novērtēšanas programma (EMEP) saskaņā ar LRTAP konvencijas protokolu par kopējās programmas gaisa piesārņojuma izplatības lielos attālumos novērošanai un novērtēšanai Eiropā ilgtermiņa finansēšanu, novērtē, cik lielā mērā valstu emisiju avoti varētu ietekmēt gaisa kvalitāti to teritorijās un kaimiņos esošajās dalībvalstīs;
- b) ņem vērā nepieciešamību samazināt gaisu piesārņojošo vielu emisijas, lai panāktu atbilstību gaisa kvalitātes mērķiem savās teritorijās un – attiecīgā gadījumā – kaimiņos esošajās dalībvalstīs;
- c) īstenojot pasākumus, lai izpildītu savas valsts saistības attiecībā uz smalko daļiņu samazināšanu, par prioritāti nosaka kvēpu emisiju samazināšanu;
- d) nodrošina saskaņotību ar citiem attiecīgajiem plāniem un programmām, kas izveidoti, ievērojot valsts vai Savienības tiesību aktos izklāstītās prasības.

Lai izpildītu attiecīgās valstu emisiju samazināšanas saistības, dalībvalstis valsts gaisa piesārņojuma kontroles ierobežošanas programmās ietver III pielikuma 2. daļā noteiktos obligātos emisiju samazināšanas pasākumus un var minētajās programmās ietvert III pielikuma 2. daļā noteiktos fakultatīvos emisiju samazināšanas pasākumus vai pasākumus, kuriem ir tāda pati mazināšanas ietekme.

3. Dalībvalstis atjaunina valstu gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmas vismaz reizi četros gados.

4. Neskarot 3. punktu, emisiju samazināšanas politikas pasākumus un valsts gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmās ietvertos pasākumus atjaunina 18 mēnešos pēc jaunākā valsts emisiju pārskata vai valsts emisiju prognozes iesniegšanas, ja atbilstīgi iesniegtajiem datiem nav izpildītas 4. pantā izklāstītās saistības vai pastāv risks, ka tās netiks izpildītas.

5. Dalībvalstis par saviem valsts gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmu projektiem un jebkādiem nozīmīgiem atjauninājumiem pirms minēto programmu pabeigšanas apspriežas ar sabiedrību saskaņā ar Direktīvu 2003/35/EK un ar kompetentajām iestādēm, uz kurām varētu attiekties valstu gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmu īstenošana, jo tām ir specifiski ar vidi saistīti pienākumi gaisa piesārņojuma, kvalitātes un pārvaldības jomā visos līmeņos.

6. Attiecīgā gadījumā veic pārrobežu apspriedes.

7. Komisija sekmē valstu gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmu izstrādi un īstenošanu, attiecīgā gadījumā ar paraugprakses apmaiņu.

8. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 16. pantu, lai grozītu šo direktīvu attiecībā uz III pielikuma 2. daļas pielāgošanu norisēm, tostarp tehnikas attīstībai, saistībā ar LRTAP konvenciju.

9. Komisija var izstrādāt norādes par valstu gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmu izstrādi un īstenošanu.
10. Komisija ar īstenošanas aktiem arī precizē valstu gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmu formu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. pantā norādīto pārbaudes procedūru.

7. pants

Finansiāls atbalsts

Komisija cenšas atvieglot piekļuvi esošajiem Savienības līdzekļiem saskaņā ar tiesību normām, ar ko reglamentē minētos līdzekļus, lai atbalstītu pasākumus, kuri jāveic šīs direktīvas mērķu īstenošanai.

Minētie Savienības līdzekļi ietver pašlaik un turpmāk pieejamu finansējumu cita starpā saskaņā ar:

- a) Pētniecības un inovācijas pamatprogrammu;
- b) Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem, ietverot attiecīgo finansējumu saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku;
- c) instrumentiem, ar ko finansē rīcību vides un klimata politikas jomā, piemēram, programmu *LIFE*.

Komisija izvērtē iespēju izveidot vienas pieturas aģentūru, kur ikviena ieinteresētā persona var viegli pārbaudīt Savienības līdzekļu pieejamību un attiecīgās piekļuves procedūras projektiem, ar kuriem risina gaisa piesārņojuma problēmas.

8. pants

Valstu emisiju pārskati un prognozes un informatīvie pārskata ziņojumi

1. Dalībvalstis sagatavo un ik gadu atjaunina valstu emisiju pārskatus I pielikuma A tabulā norādītajām piesārņojošajām vielām saskaņā ar tajā izklāstītajām prasībām.

Dalībvalstis var sagatavot un ik gadu atjaunināt valstu emisiju pārskatus I pielikuma B tabulā norādītajām piesārņojošajām vielām saskaņā ar tajā izklāstītajām prasībām.

2. Dalībvalstis sagatavo un reizi četros gados atjaunina teritoriāli sadalītus valstu emisiju pārskatus un lielo punktveida avotu pārskatus, un reizi divos gados – valstu emisiju prognozes I pielikuma C tabulā norādītajām piesārņojošajām vielām saskaņā ar tajā izklāstītajām prasībām.

3. Dalībvalstis sastāda informatīvu pārskata ziņojumu, kuru pievieno 1. un 2. punktā minētajiem valstu emisiju pārskatiem un prognozēm saskaņā ar I pielikuma D tabulā izklāstītajām prasībām.

4. Dalībvalstis, kuras izvēlas izmantot elastīguma iespēju saskaņā ar 5. pantu, attiecīgā gada informatīvajā pārskata ziņojumā iekļauj informāciju, kas pierāda, ka minētās elastīguma iespējas izmantošana atbilst attiecīgajiem nosacījumiem, kuri izklāstīti 5. panta 1. punktā un IV pielikuma 4. daļā vai attiecīgā gadījumā 5. panta 2., 3. vai 4. punktā.

5. Dalībvalstis sagatavo un atjaunina valstu emisiju pārskatus (tostarp – attiecīgā gadījumā – pielāgotus valstu emisiju pārskatus), valstu emisiju prognozes, teritoriāli sadalītus valstu emisiju pārskatus, lielo punktveida avotu pārskatus un pievienotos informatīvos pārskata ziņojumus saskaņā ar IV pielikumu.

6. Komisija ar Eiropas Vides aģentūras palīdzību ik gadu sagatavo un atjaunina Savienības mēroga emisiju pārskatus un informatīvu pārskata ziņojumu, kā arī ik pa diviem gadiem Savienības mēroga emisiju prognozes un ik pa četriem gadiem – teritoriāli sadalītus Savienības mēroga emisiju pārskatus, Savienības mēroga lielo punktveida avotu pārskatus par I pielikumā minētajām piesārņojošām vielām, pamatojoties uz šā panta 1., 2. un 3. punktā minēto informāciju.

7. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 16. pantu, lai grozītu šo direktīvu attiecībā uz I pielikuma un IV pielikuma pielāgošanu norisēm, tostarp tehnikas un zinātnes attīstībai, saistībā ar LRTAP konvenciju.

9. pants

Gaisa piesārņojuma ietekmes monitorings

1. Dalībvalstis nodrošina gaisa piesārņojuma negatīvo ietekmju uz ekosistēmām monitoringu, pamatojoties uz monitoringa punktu tīklu, kas ir reprezentatīvs attiecībā uz to saldūdens, dabiskām un daļēji dabiskām dzīvotnēm un mežu ekosistēmu tipiem, izmantojot izmaksu ziņā efektīvu un uz risku balstītu pieeju.

Šajā nolūkā dalībvalstis veic saskaņošanu ar citām monitoringa programmām, kuras izveidotas, ievērojot Savienības tiesību aktus, tostarp Direktīvu 2008/50/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/60/EK ⁽¹⁾ un Padomes Direktīvu 92/43/EEK ⁽²⁾, un – attiecīgā gadījumā – LRTAP konvenciju, un attiecīgā gadījumā izmanto atbilstīgi minētajām programmām savāktos datus.

Lai izpildītu šā panta prasības, dalībvalstis var izmantot V pielikumā uzskaitītos fakultatīvos monitoringa rādītājus.

2. Vācot un ziņojot V pielikumā uzskaitīto informāciju, var izmantot metodes, kas noteiktas LRTAP konvencijā un tās rokasgrāmatās, kuras attiecas uz starptautiskās sadarbības programmām.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 16. pantu, lai grozītu šo direktīvu attiecībā uz V pielikuma pielāgošanu tehnikas un zinātnes attīstībai un norisēm saistībā ar LRTAP konvenciju.

10. pants

Dalībvalstu ziņojumi

1. Dalībvalstis iesniedz Komisijai savu pirmo valsts gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmu līdz 2019. gada 1. aprīlim.

Ja valsts gaisa piesārņojuma ierobežošanas programma tiek atjaunināta saskaņā ar 6. panta 4. punktu, attiecīgā dalībvalsts divu mēnešu laikā atjaunināto programmu iesniedz Komisijai.

Komisija izskata valstu gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmas un to atjauninājumus, ņemot vērā 4. panta 2. punktā un 6. pantā izklāstītās prasības.

2. Dalībvalstis iesniedz savus valsts emisiju pārskatus un prognozes, teritoriāli sadalītus valstu emisiju pārskatus, lielo punktveida avotu pārskatus un 8. panta 1., 2. un 3. punktā un – attiecīgā gadījumā – 8. panta 4. punktā norādītos informatīvos pārskata ziņojumus Komisijai un Eiropas Vides aģentūrai, ievērojot I pielikumā izklāstītos ziņojumu iesniegšanas termiņus.

Šī ziņošana ir saskaņota ar ziņošanu LRTAP konvencijas sekretariātam.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).

⁽²⁾ Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).

3. Komisija – ar Eiropas Vides aģentūras palīdzību un apspriežoties ar attiecīgajām dalībvalstīm – pirmajā ziņošanas gadā un pēc tam regulāri pārskata valstu emisiju pārskatu datus. Minētajā pārskatīšanā ietver:

- a) pārbaudes, ar kurām pārlicinās par iesniegtās informācijas pārredzamību, precizitāti, konsekveni, salīdzināmību un pilnīgumu;
- b) pārbaudes, ar kurām nosaka gadījumus, kuros pārskata dati ir sagatavoti neatbilstīgi prasībām, kas izklāstītas starptautiskajās tiesībās, jo īpaši LRTAP konvencijā ietvertajām;
- c) attiecīgā gadījumā – aprēķinus par pārskatīšanas rezultātā nepieciešamajām tehniskajām korekcijām, apspriežoties ar attiecīgo dalībvalsti.

Ja attiecīgā dalībvalsts un Komisija, ievērojot c) apakšpunktu, nespēj panākt vienošanos par tehnisko korekciju nepieciešamību vai saturu, Komisija pieņem lēmumu, kurā nosaka tehniskās korekcijas, kas jāpiemēro attiecīgajai dalībvalstij.

4. Dalībvalstis Komisijai un Eiropas Vides aģentūrai sniedz šādu 9. pantā norādīto informāciju:

- a) līdz 2018. gada 1. jūlijam un pēc tam reizi četros gados ziņas par monitoringa punktu atrašanās vietām un saistītajiem rādītājiem, ko izmanto gaisa piesārņojuma ietekmes monitoringam; un
- b) līdz 2019. gada 1. jūlijam un pēc tam reizi četros gados 9. pantā minētos monitoringa datus.

11. pants

Komisijas ziņojumi

1. Komisija līdz 2020. gada 1. aprīlim un pēc tam reizi četros gados ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs direktīvas īstenošanā panākto progresu, ieskaitot novērtējumu par tās ieguldījumu to mērķu sasniegšanā, kuri minēti 1. pantā, tostarp par:

- a) progresu attiecībā uz:
  - i) direktīvas 4. pantā minētajiem indikatīvajiem emisiju līmeņiem un emisiju samazināšanas saistībām un – attiecīgā gadījumā – par iemesliem, ja tie nav sasniegti;
  - ii) gaisa kvalitātes līmeņiem saskaņā ar Pasaules Veselības organizācijas publicētajām pamatnostādnēm par gaisa kvalitāti;
  - iii) Savienības bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu mērķiem saskaņā ar 7. vides rīcības programmu;
- b) tādu pasākumu apzināšanu, kurus nepieciešams turpmāk veikt Savienības un dalībvalsti līmenī, lai sasniegtu a) apakšpunktā minētos mērķus;
- c) Savienības līdzekļu izmantošanu nolūkā atbalsēt pasākumus, ko veic, lai īstenotu šīs direktīvas mērķus;
- d) Komisijas veiktās valstu gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmu un to atjauninājumu izskatīšanas rezultātiem, ievērojot 10. panta 1. punkta trešo daļu;
- e) izvērtējumu par šīs direktīvas ietekmi uz veselību un vidi un tās sociāli ekonomisko ietekmi.

2. Ja ziņojumā ir norādīts, ka 4. pantā minēto indikatīvo emisijas līmeņu un emisiju samazināšanas saistību nesasniedzšanu varētu izraisīt neefektīvi Savienības tiesību akti gaisa piesārņojuma ierobežošanai tā avotā, tostarp no to īstenošanas dalībvalsts līmenī, Komisija attiecīgā gadījumā izskata turpmākas rīcības nepieciešamību, ņemot vērā arī īstenošanas ietekmi nozaru līmenī. Komisija attiecīgā gadījumā iesniedz tiesību aktu priekšlikumus, tostarp jauniem tiesību aktiem gaisa piesārņojuma ierobežošanai tā avotā, lai nodrošinātu šajā direktīvā noteikto saistību izpildi.

12. pants

Eiropas Tīra gaisa forums

Komisija izveido Eiropas Tīra gaisa forumu, lai sniegtu ieguldījumu norādēs un sekmētu koordinētu to Savienības tiesību aktu un politikas jomu īstenošanu, kas saistīti ar gaisa kvalitātes uzlabošanu, regulāri kopā pulcinot visas ieinteresētās personas, tostarp dalībvalstu kompetentās iestādes visos attiecīgajos līmeņos, Komisiju, nozaru, pilsoniskās sabiedrības un zinātnisko aprindu pārstāvjus. Eiropas Tīra gaisa forumā notiek pieredzes un paraugprakses apmaiņa, tostarp par mājokļu apkures un autotransporta radīto emisiju samazinājumiem, kas var uzlabot valstu gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmas un to īstenošanu un kalpot tām par ierosmi.

13. pants

Pārskatīšana

1. Komisija, pamatojoties uz 11. panta 1. punktā minētajiem ziņojumiem, pārskata šo direktīvu ne vēlāk kā līdz 2025. gada 31. decembrim, lai nodrošinātu progresu virzībā uz 1. panta 2. punktā minēto mērķu sasniegšanu, jo īpaši ņemot vērā zinātnes un tehnikas attīstību un Savienības klimata un enerģētikas politikas īstenošanu.

Komisija attiecīgā gadījumā iesniedz tiesību aktu priekšlikumus par emisiju samazināšanas saistībām laikposmam pēc 2030. gada.

2. Attiecībā uz amonjaku Komisija, veicot pārskatīšanu, jo īpaši novērtē:

- a) jaunākos zinātniskos pierādījumus;
- b) ANO EEK Vadlīniju dokumenta par amonjaka emisiju novēršanu un mazināšanu atjauninājumus, ANO EEK Pamatkodeksu par labu lauksaimniecības praksi ⁽¹⁾ amonjaka emisiju samazināšanas jomā, kas pēdējo reizi pārskatīts 2014. gadā ("Amonjaka vadlīniju dokuments") ⁽²⁾;
- c) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2010/75/ES ⁽³⁾ 3. panta 10. punktā definēto labāko pieejamo tehnisko paņēmieni atjauninājumus;
- d) agrovides pasākumus saistībā ar kopējo lauksaimniecības politiku.

3. Komisija, pamatojoties uz paziņotajām valstu dzīvsudraba emisijām, novērtē to ietekmi uz 1. panta 2. punktā izklāstīto mērķu sasniegšanu un apsver pasākumus minēto emisiju samazināšanai, un – attiecīgā gadījumā – iesniedz tiesību akta priekšlikumu.

14. pants

Piekļuve informācijai

1. Dalībvalstis saskaņā ar Direktīvu 2003/4/EK nodrošina turpmāk norādītās informācijas aktīvu un sistemātisku izplatīšanu sabiedrībā, publicējot publiski pieejamā tīmekļa vietnē:

- a) valstu gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmas un jebkādu to atjauninājumus;
- b) valstu emisiju pārskatus (tostarp attiecīgā gadījumā koriģētus valstu emisiju pārskatus), valstu emisiju prognozes, informatīvus pārskata ziņojumus un papildu ziņojumus, kā arī informāciju, kura Komisijai sniegta saskaņā ar 10. pantu.

⁽¹⁾ Lēmums ECE/EB.AIR/127, 36.e punkts.

⁽²⁾ Lēmums 2012/11, ECE/EB.AIR/113/Add. 1.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp.).

2. Komisija saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1367/2006 ⁽¹⁾ nodrošina informācijas aktīvu un sistemātisku izplatīšanu sabiedrībā, publicējot publiski pieejamā tīmekļa vietnē Savienības mēroga emisiju pārskatus un prognozes, kā arī informatīvus pārskata ziņojumus.
3. Komisija savā tīmekļa vietnē publicē:
  - a) pamata pieņēmumus, kuri ņemti vērā saistībā ar katru dalībvalsti, nosakot tās valsts emisiju samazināšanas potenciālu, un izmantoti, lai sagatavotu TSAP ziņojumu Nr. 16;
  - b) sarakstu ar attiecīgiem Savienības tiesību aktiem gaisa piesārņojuma ierobežošanai tā avotā; un
  - c) direktīvas 10. panta 1. punkta trešajā daļā minētās izskatīšanas rezultātus.

15. pants

Sadarbība ar trešām valstīm un koordinācija starptautiskajās organizācijās

Savienība un dalībvalstis, neskarot LESD 218. pantu, pēc vajadzības iesaistās divpusējā un daudzpusējā sadarbībā ar trešām valstīm un veic koordināciju attiecīgajās starptautiskajās organizācijās, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmā (UNEP), Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijā (ANO EEK), Apvienoto Nāciju Organizācijas Pārtikas un lauksaimniecības organizācijā (FAO), Starptautiskajā Jūrniecības organizācijā (IMO) un Starptautiskajā Civilās aviācijas organizācijā (ICAO), tostarp izmantojot arī informācijas apmaiņu, par tehnisko un zinātnisko pētniecību un izstrādi, lai uzlabotu pamatu emisiju samazināšanas veicināšanai.

16. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 6. panta 8. punktā, 8. panta 7. punktā un 9. panta 3. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2016. gada 31. decembra. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 6. panta 8. punktā, 8. panta 7. punktā un 9. panta 3. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā minēto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa leštāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ⁽²⁾.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 6. panta 8. punktu, 8. panta 7. punktu un 9. panta 3. punktu pieņemtais deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1367/2006 (2006. gada 6. septembris) par to, kā Kopienas iestādēm un struktūrām piemērot Orhūsas Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (OV L 264, 25.9.2006., 13. lpp.).

⁽²⁾ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

*17. pants***Komiteju procedūra**

1. Komisijai palīdz Gaisa kvalitātes komiteja, kas izveidota ar Direktīvas 2008/50/EK 29. pantu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

Ja komiteja nesniedz atzinumu, Komisija nepieņem īstenošanas akta projektu, un piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešo daļu.

*18. pants***Sankcijas**

Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas par to valsts noteikumu pārkāpšanu, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu sankciju piemērošanu. Paredzētās sankcijas ir iedarbīgas, samērīgas un atturošas.

*19. pants***Grozījumi Direktīvā 2003/35/EK**

Direktīvas 2003/35/EK I pielikumam pievieno šādu apakšpunktu:

“g) 6. panta 1. punkts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2016/2284 (2016. gada 14. decembris) par dažu gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu un ar ko groza Direktīvu 2003/35/EK un atceļ Direktīvu 2001/81/EK (*).”

(*) OV L 344, 17.12.2016., 1. lpp.”

*20. pants***Transponēšana**

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, līdz 2018. gada 1. jūlijam.

Atkāpjoties no pirmās daļas, normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu 10. panta 2. punkta prasības, dalībvalstīs stājas spēkā līdz 2017. gada 15. februārim.

Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju..

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara zināmus Komisijai to valsts tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

21. pants

Atcelšana un pārejas noteikumi

1. Direktīvu 2001/81/EK atceļ no 2018. gada 1. jūlija.

Atkāpjoties no pirmās daļas:

- a) Direktīvas 2001/81/EK 1. un 4. pantu un I pielikumu turpina piemērot līdz 2019. gada 31. decembrim;
- b) Direktīvas 2001/81/EK 7. un 8. pantu un III pielikumu atceļ 2016. gada 31. decembrī.

Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu un tās lasa saskaņā ar VI pielikumā iekļauto atbilstības tabulu.

2. Dalībvalstis līdz 2019. gada 31. decembrim var piemērot šīs direktīvas 5. panta 1. punktu attiecībā uz maksimāli pieļaujamām emisijām saskaņā ar Direktīvas 2001/81/EK 4. pantu un I pielikumu.

22. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā 2016. gada 31. decembrī.

23. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2016. gada 14. decembrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
I. KORČOK

I PIELIKUMS

EMISIJU GAISĀ MONITORINGS UN ZIŅOŠANA PAR TĀM

A tabula

Ikgadējās emisiju ziņošanas prasības, kā noteikts 8. panta 1. punkta pirmajā daļā

Elements	Piesārņojošās vielas	Laika rindas	Ziņošanas datums
Kopējās valstu emisijas pēc NFR ⁽¹⁾ avota kategorijas ⁽²⁾	— SO ₂ , NO _x , NMGOS, NH ₃ , CO — smagie metāli (Cd, Hg, Pb) ⁽³⁾ — NOP ⁽⁴⁾ (kopā PAO ⁽⁵⁾ , benzo(a)pirēns, benzo(b)fluorantēns, benzo(k)fluorantēns, indeno (1,2,3-c,d)pirēns, dioksīni/furāni, PHB ⁽⁶⁾ , HHB ⁽⁷⁾)	Reizi gadā, par laikposmu no 1990. gada līdz ziņošanas gadam minus 2 gadi (X – 2)	15. februāris ⁽⁹⁾
Kopējās valstu emisijas pēc NFR avota kategorijas ⁽²⁾	— PM _{2,5} , PM ₁₀ ⁽⁸⁾ un, ja pieejams, kvēpi	Reizi gadā, par laikposmu no 2000. gada līdz ziņošanas gadam minus 2 gadi (X – 2)	15. februāris ⁽⁹⁾

⁽¹⁾ Ziņošanā izmantojamā nomenklatūra (NFR jeb *nomenclature for reporting*), kā paredzēts LRTAP konvencijā.

⁽²⁾ Par dabiskajām emisijām ziņo saskaņā ar metodēm, kas noteiktas LRTAP konvencijā un EMEP/EEA rokasgrāmatā par gaisu piesārņojošo vielu emisiju pārskatu. Tās neiekļauj valsts kopējās emisijās un par tām ziņo atsevišķi.

⁽³⁾ Cd (kadmijs), Hg (dzīvsudrabs), Pb (svins).

⁽⁴⁾ NOP (noturīgi organiskie piesārņotāji).

⁽⁵⁾ PAO (policikliskie aromātiskie ogļūdeņraži).

⁽⁶⁾ PHB (polihlorbifenili).

⁽⁷⁾ HHB (heksahlorbenzols).

⁽⁸⁾ "PM₁₀" ir daļiņas, kuru aerodinamiskais diametrs ir vienāds ar vai mazāks par 10 mikrometriem (µm).

⁽⁹⁾ Ja iesniegtie dati ir kļūdaini, dati ir jāiesniedz atkārtoti ne vēlāk kā četru nedēļu laikā, skaidri izskaidrojot veiktās izmaiņas.

B tabula

Ikgadējās emisiju ziņošanas prasības, kā noteikts 8. panta 1. punkta otrajā daļā

Elements	Piesārņojošās vielas	Laika rindas	Ziņošanas datums
Kopējās valstu emisijas pēc NFR avota kategorijas ⁽¹⁾	— smagie metāli (As, Cr, Cu, Ni, Se un Zn un to savienojumi) ⁽²⁾ — KSDA ⁽³⁾	Reizi gadā, par laikposmu no 1990. gada (TSP – no 2000. gada) līdz ziņošanas gadam minus 2 gadi (X – 2)	15. februāris

⁽¹⁾ Par dabiskajām emisijām ziņo saskaņā ar metodēm, kas noteiktas LRTAP konvencijā un EMEP/EEA rokasgrāmatā par gaisu piesārņojošo vielu emisiju pārskatu. Tās neiekļauj valsts kopējās emisijās, un par tām ziņo atsevišķi.

⁽²⁾ As (arsēns), Cr (hroms), Cu (varš), Ni (niķelis), Se (selēns), Zn (cinks).

⁽³⁾ KSDA (kopējais suspendēto daļiņu apjoms).

C tabula

Ziņošanas prasības attiecībā uz emisijām un prognozēm, kā minēts 8. panta 2. punktā

Elements	Piesārņojošās vielas	Laika rindas / mērķa gadi	Ziņošanas datums
Valstu emisiju dati ar ģeogrāfisko koordinātu piesaisti pēc avota kategorijas (GNFR)	— SO ₂ , NO _x , NMGOS, CO, NH ₃ , PM ₁₀ , PM _{2,5} — smagie metāli (Cd, Hg, Pb) — NOP (kopā PAO, HHB, PHB, dioksīni/furāni) — kvēpi (ja pieejams)	Reizi četros gados, par ziņošanas gadu mīnus 2 gadi (X - 2) no 2017. gada	1. maijs ⁽¹⁾
Lielie stacionārie piesārņojuma avoti (LPPA) pēc avota kategorijas (GNFR)	— SO ₂ , NO _x , NMGOS, CO, NH ₃ , PM ₁₀ , PM _{2,5} — smagie metāli (Cd, Hg, Pb) — NOP (kopā PAO, HHB, PHB, dioksīni/furāni) — kvēpi (ja pieejams)	Reizi četros gados, par ziņošanas gadu mīnus 2 gadi (X-2) no 2017. gada	1. maijs ⁽¹⁾
Prognozētās emisijas, apkopotas pēc NFR	— SO ₂ , NO _x , NH ₃ , NMGOS, PM _{2,5} un, ja pieejams, kvēpi	Reizi divos gados, par 2020., 2025., 2030. prognožu gadu un, ja iespējams, par 2040. un 2050. prognožu gadu no 2017. gada	15. marts

⁽¹⁾ Ja iesniegtie dati ir kļūdaini, dati jāiesniedz atkārtoti četru nedēļu laikā, skaidri izskaidrojot veiktās izmaiņas.

D tabula

Direktīvas 8. panta 3. punktā minētās ikgadējo informatīvo pārskata ziņojumu iesniegšanas prasības

Elements	Piesārņojošās vielas	Laika rindas / mērķa gadi	Ziņošanas datums
Informatīvais pārskata ziņojums	— SO ₂ , NO _x , NMGOS, NH ₃ , CO, PM _{2,5} , PM ₁₀ — smagie metāli (Cd, Hg, Pb) un kvēpi — NOP (kopā PAO, benzo(a)pirēns, benzo(b)fluorantēns, benzo(k)fluorantēns, indeno(1,2,3-c,d)pirēns, dioksīni/furāni, PHB, HHB) — Ja pieejams, smagie metāli (As, Cr, Cu, Ni, Se un Zn un to savienojumi) un TSP	Visi gadi (kā norādīts A, B un C tabulā)	15. marts

II PIELIKUMS

VALSTU EMISIJU SAMAZINĀŠANAS SAISTĪBAS

A tabula

Sēra dioksīda (SO₂), slāpekļa oksīdu (NO_x) un nemetāna gaistošo organisko savienojumu (NMGOS) emisiju samazināšanas saistības. Samazināšanas saistībām bāzes gads ir 2005. gads, autotransportam, piemēro emisijām, kuras aprēķinātas, pamatojoties uz pārdotajām degvielām (*).

Dalībvalsts	SO ₂ samazinājums salīdzinājumā ar 2005. gadu		NO _x samazinājums salīdzinājumā ar 2005. gadu		NMGOS samazinājums salīdzinājumā ar 2005. gadu	
	Jebkurā no gadiem laikposmā no 2020. līdz 2029. gadam	Jebkurā no gadiem laikposmā no 2030. gada	Jebkurā no gadiem laikposmā no 2020. līdz 2029. gadam	Jebkurā no gadiem laikposmā no 2030. gada	Jebkurā no gadiem laikposmā no 2020. līdz 2029. gadam	Jebkurā no gadiem laikposmā no 2030. gada
Beļģija	43 %	66 %	41 %	59 %	21 %	35 %
Bulgārija	78 %	88 %	41 %	58 %	21 %	42 %
Čehijas Republika	45 %	66 %	35 %	64 %	18 %	50 %
Dānija	35 %	59 %	56 %	68 %	35 %	37 %
Vācija	21 %	58 %	39 %	65 %	13 %	28 %
Igaunija	32 %	68 %	18 %	30 %	10 %	28 %
Grieķija	74 %	88 %	31 %	55 %	54 %	62 %
Spānija	67 %	88 %	41 %	62 %	22 %	39 %
Francija	55 %	77 %	50 %	69 %	43 %	52 %
Horvātija	55 %	83 %	31 %	57 %	34 %	48 %
Īrija	65 %	85 %	49 %	69 %	25 %	32 %
Itālija	35 %	71 %	40 %	65 %	35 %	46 %
Kipra	83 %	93 %	44 %	55 %	45 %	50 %
Latvija	8 %	46 %	32 %	34 %	27 %	38 %
Lietuva	55 %	60 %	48 %	51 %	32 %	47 %
Luksemburga	34 %	50 %	43 %	83 %	29 %	42 %
Ungārija	46 %	73 %	34 %	66 %	30 %	58 %
Malta	77 %	95 %	42 %	79 %	23 %	27 %
Nīderlande	28 %	53 %	45 %	61 %	8 %	15 %
Austrija	26 %	41 %	37 %	69 %	21 %	36 %
Polija	59 %	70 %	30 %	39 %	25 %	26 %

Dalībvalsts	SO ₂ samazinājums salīdzinājumā ar 2005. gadu		NO _x samazinājums salīdzinājumā ar 2005. gadu		NMGOS samazinājums salīdzinājumā ar 2005. gadu	
	Jebkurā no gadiem laikposmā no 2020. līdz 2029. gadam	Jebkurā no gadiem laikposmā no 2030. gada	Jebkurā no gadiem laikposmā no 2020. līdz 2029. gadam	Jebkurā no gadiem laikposmā no 2030. gada	Jebkurā no gadiem laikposmā no 2020. līdz 2029. gadam	Jebkurā no gadiem laikposmā no 2030. gada
Portugāle	63 %	83 %	36 %	63 %	18 %	38 %
Rumānija	77 %	88 %	45 %	60 %	25 %	45 %
Slovēnija	63 %	92 %	39 %	65 %	23 %	53 %
Slovākija	57 %	82 %	36 %	50 %	18 %	32 %
Somija	30 %	34 %	35 %	47 %	35 %	48 %
Zviedrija	22 %	22 %	36 %	66 %	25 %	36 %
Apvienotā Karaliste	59 %	88 %	55 %	73 %	32 %	39 %
ES-28	59 %	79 %	42 %	63 %	28 %	40 %

(*) Dalībvalstis, kurām ir izvēles iespēja saskaņā ar LRTAP konvenciju par atbilstības pamatu izmantot valsts kopējās emisijas, ko aprēķina, pamatojoties uz izmantotajām degvielām, var saglabāt minēto iespēju, lai nodrošinātu starptautisko un Savienības tiesību saskaņotību.

B tabula

Amonjaka (NH₃) un smalko daļiņu (PM_{2,5}) emisiju samazināšanas saistības. Samazināšanas saistībām bāzes gads ir 2005. gads, autotransportam, piemēro emisijām, kuras aprēķinātas, pamatojoties uz pārdotajām degvielām (*).

Dalībvalsts	NH ₃ samazinājums salīdzinājumā ar 2005. gadu		PM _{2,5} samazinājums salīdzinājumā ar 2005. gadu	
	Kādā no gadiem laikposmā no 2020. līdz 2029. gadam	Kādā no gadiem laikposmā no 2030. gada	Kādā no gadiem laikposmā no 2020. līdz 2029. gadam	Kādā no gadiem laikposmā no 2030. gada
Beļģija	2 %	13 %	20 %	39 %
Bulgārija	3 %	12 %	20 %	41 %
Čehijas Republika	7 %	22 %	17 %	60 %
Dānija	24 %	24 %	33 %	55 %
Vācija	5 %	29 %	26 %	43 %
Igaunija	1 %	1 %	15 %	41 %
Grieķija	7 %	10 %	35 %	50 %
Spānija	3 %	16 %	15 %	50 %
Francija	4 %	13 %	27 %	57 %
Horvātija	1 %	25 %	18 %	55 %
Īrija	1 %	5 %	18 %	41 %
Itālija	5 %	16 %	10 %	40 %
Kipra	10 %	20 %	46 %	70 %
Latvija	1 %	1 %	16 %	43 %

Dalībvalsts	NH ₃ samazinājums salīdzinājumā ar 2005. gadu		PM _{2,5} samazinājums salīdzinājumā ar 2005. gadu			
	Kādā no gadiem laikposmā no 2020. līdz 2029. gadam		Kādā no gadiem laikposmā no 2030. gada	Kādā no gadiem laikposmā no 2020. līdz 2029. gadam		Kādā no gadiem laikposmā no 2030. gada
Lietuva	10 %		10 %	20 %		36 %
Luksemburga	1 %		22 %	15 %		40 %
Ungārija	10 %		32 %	13 %		55 %
Malta	4 %		24 %	25 %		50 %
Nīderlande	13 %		21 %	37 %		45 %
Austrija	1 %		12 %	20 %		46 %
Polija	1 %		17 %	16 %		58 %
Portugāle	7 %		15 %	15 %		53 %
Rumānija	13 %		25 %	28 %		58 %
Slovēnija	1 %		15 %	25 %		60 %
Slovākija	15 %		30 %	36 %		49 %
Somija	20 %		20 %	30 %		34 %
Zviedrija	15 %		17 %	19 %		19 %
Apvienotā Karaliste	8 %		16 %	30 %		46 %
ES-28	6 %		19 %	22 %		49 %

(*) Dalībvalstis, kurām ir izvēles iespēja saskaņā ar LRTAP konvenciju par atbilstības pamatu izmantot valsts kopējās emisijas, ko aprēķina, pamatojoties uz izmantotajām degvielām, var saglabāt minēto iespēju, lai nodrošinātu starptautisko un Savienības tiesību saskaņotību.

III PIELIKUMS

DIREKTĪVAS 6. UN 10. PANTĀ MINĒTO VALSTU GAISA PIESĀRŅOJUMA IEROBEŽOŠANAS PROGRAMMU SATURS

1. DAĻA

Valsts gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmu minimālais saturs

1. Sākotnējās valstu gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmās, kas minētas 6. un 10. pantā, ietver vismaz šādu informāciju:
  - a) valsts politikas satvars gaisa kvalitātes un piesārņojuma jomā, saskaņā ar kuru programma ir izstrādāta, tostarp:
    - i) politikas prioritātes un to saistība ar prioritātēm, kas noteiktas citās attiecīgajās politikas jomās, ieskaitot klimata pārmaiņu un – attiecīgā gadījumā – lauksaimniecības, rūpniecības un transporta jomas;
    - ii) valsts, reģionālajām un vietējām iestādēm noteiktie pienākumi;
    - iii) progress, kas emisiju samazināšanā un gaisa kvalitātes uzlabošanā panākts ar pašreizējo politiku un pasākumiem, kā arī tas, cik lielā mērā panākta atbilstība valsts un Savienības saistībām;
    - iv) prognozētā turpmākā attīstība, pieņemot, ka nemainās jau pieņemtā politika un pasākumi;
  - b) politikas risinājumi, kuri tiek apsvērti, lai izpildītu emisiju samazināšanas saistības, kas noteiktas laikposmam no 2020. līdz 2029. gadam un pēc 2030. gada, un 2025. gadam noteiktos starpposma emisiju līmeņus un lai turpmāk uzlabotu gaisa kvalitāti, kā arī šo risinājumu analīze (arī analīzes metode); attiecīgā gadījumā – politikas un pasākumu individuālā vai kopējā ietekme uz emisiju samazināšanu, gaisa kvalitāti un vidi un ar iepriekšminēto saistītā nenoteiktība;
  - c) pasākumi un politika, ko plānots pieņemt, tostarp to pieņemšanas, īstenošanas un pārskatīšanas laika grafiks un kompetentās iestādes;
  - d) attiecīgā gadījumā skaidrojums par to, kāpēc 2025. gadam noteiktos indikatīvos emisiju līmeņus nevar sasniegt, neveicot pasākumus, kas rada nesamērīgas izmaksas;
  - e) attiecīgā gadījumā pārskats par 5. pantā izklāstīto elastīguma iespēju izmantošanu un jebkādu šādas izmantošanas ietekmi uz vidi;
  - f) novērtējums par to, kā izvēlēta politika un pasākumi nodrošina saskaņotību ar citās attiecīgajās politikas jomās izveidotajiem plāniem un programmām.
2. Valsts gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmas atjauninājumi, kas minēti 6. un 10. pantā, ietver vismaz šādu informāciju:
  - a) novērtējums par progresu programmas īstenošanā un emisiju un piesārņojuma koncentrācijas samazināšanā;
  - b) jebkuras būtiskas izmaiņas attiecībā uz politiku, novērtējumiem, programmu vai to īstenošanas laika grafiku.

2. DAĻA

Emisiju samazināšanas pasākumi, kas minēti 6. panta 2. punkta otrajā daļā

Dalībvalstis ņem vērā attiecīgo Amonjaka vadlīniju dokumentu un izmanto labākos pieejamos tehniskos paņēmienus saskaņā ar Direktīvu 2010/75/ES.

A. Amonjaka emisiju ierobežošanas pasākumi

1. Dalībvalstis, ņemot vērā ANO EEK 2014. gada Pamatkodeksu par labu lauksaimniecības praksi amonjaka emisiju samazināšanas jomā, izveido valsts konsultatīvu kodeksu par labu lauksaimniecības praksi amonjaka emisiju ierobežošanai, kurā aptver vismaz šādus jautājumus:
  - a) slāpekļa apsaimniekošana, ņemot vērā visu slāpekļa aprites ciklu;

- b) mājlopu barošanas stratēģijas;
  - c) kūtsmēsļu izkļiedēšanas paņēmieni, kas rada mazas emisijas;
  - d) kūtsmēsļu uzkrāšanas sistēmas, kas rada mazas emisijas;
  - e) dzīvnieku novietņu sistēmas, kas rada mazas emisijas,
  - f) iespējas ierobežot amonjaka emisijas, ko rada minerālmēsļu lietošana.
2. Pamatojoties uz principiem, kuri noteikti ANO EEK Vadlīniju dokumentā par slāpekļa bilancēm, dalībvalstis var izveidot valsts slāpekļa bilanci, lai monitorētu izmaiņas reaktīvā slāpekļa kopējos zudumos lauksaimniecībā, tostarp attiecībā uz amonjaku, slāpekļa oksīdu, amoniju, nitrātiem un nitrātiem ⁽¹⁾.
3. Dalībvalstis aizliedz izmantot amonija karbonāta mēslošanas līdzekļus un var samazināt amonjaka emisijas no neorganiskiem mēslošanas līdzekļiem, izmantojot šādas pieejas:
- a) urīnvielu saturošus mēslošanas līdzekļus aizstāj ar amonija nitrātu saturošiem mēslošanas līdzekļiem;
  - b) ja turpina izmantot urīnvielu saturošus mēslošanas līdzekļus, izmanto tādas metodes, attiecībā uz kurām ir pierādīts, ka tās samazina amonjaka emisijas vismaz par 30 % salīdzinājumā ar Amonjaka vadlīniju dokumentā aprakstīto standartmetodi;
  - c) tiek sekmēta neorganisko mēslošanas līdzekļu aizstāšana ar organiskiem mēslošanas līdzekļiem, un, ja turpina izmantot neorganiskos mēslošanas līdzekļus, tos izkļiedē saskaņā ar paredzamajām prasībām apmēslojamajiem kultūraugiem vai ganībām attiecībā uz slāpekli un fosforu, ņemot vērā arī esošo barības vielu saturu augsnē un barības vielas no citiem mēslošanas līdzekļiem.
4. Dalībvalstis var samazināt amonjaka emisijas no pakaišu kūtsmēsliem, izmantojot šādas pieejas:
- a) samazina emisijas no vircas un cieto kūtsmēsļu iestrādāšanas aramzemē un ganībās, izmantojot metodes, kas samazina emisijas vismaz par 30 % salīdzinājumā ar Amonjaka vadlīniju dokumentā aprakstīto standartmetodi, un atbilstīgi šādiem nosacījumiem:
    - i) kūtsmēsļus un vircu izkļiedē tikai saskaņā ar paredzamajām barības vielu prasībām apmēslojamajiem kultūraugiem vai ganībām attiecībā uz slāpekli un fosforu, ņemot vērā arī esošo barības vielu saturu augsnē un barības vielas no citiem mēslošanas līdzekļiem;
    - ii) kūtsmēsļus un vircu neizkļiedē, ja apmēslojamā zeme ir piesātināta ar ūdeni, tā ir applūdusi, sasalusi vai pārklāta ar sniegu;
    - iii) vircu ganībās izkļiedē, izmantojot cauruļveida laistītājus vai seklo/dziļo iestrādāšanas sistēmu;
    - iv) aramzemē izkļiedētos kūtsmēsļus un vircu iestrādā četru stundu laikā pēc izkļiedēšanas;
  - b) samazina emisijas no kūtsmēsļu uzkrāšanas ārpus dzīvnieku novietnēm, izmantojot šādas pieejas:
    - i) pēc 2022. gada 1. janvāra uzbūvētajās vircas krātuvēs izmanto uzkrāšanas sistēmas vai tehniskos paņēmienus, kas rada mazas emisijas un kas, kā pierādīts, samazina amonjaka emisijas vismaz par 60 % salīdzinājumā ar Amonjaka vadlīniju dokumentā aprakstīto standartmetodi, bet saistībā ar esošajām vircas krātuvēm – vismaz par 40 %;
    - ii) cieto kūtsmēsļu krātuves ir pārsegta;
    - iii) tiek nodrošināts, ka saimniecībās kūtsmēsļu krātuves ir pietiekami ietilpīgas, lai kūtsmēsļus izkļiedētu tikai kultūraugu augšanas periodos;
  - c) samazina emisijas no dzīvnieku novietnēm, izmantojot sistēmas, kas, kā pierādīts, samazina amonjaka emisijas vismaz par 20 % salīdzinājumā ar Amonjaka vadlīniju dokumentā aprakstīto standartmetodi;
  - d) samazina emisijas no kūtsmēsliem, izmantojot zema proteīna satura barošanas stratēģijas, kas, kā pierādīts, samazina amonjaka emisijas vismaz par 10 % salīdzinājumā ar Amonjaka vadlīniju dokumentā aprakstīto standartmetodi.

⁽¹⁾ Lēmums 2012/10, ECE/EB.AIR/113/Add 1.

B. Emisiju samazināšanas pasākumi daļiņu un kvēpu emisiju ierobežošanai

1. Neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1306/2013 ⁽¹⁾ II pielikumu par savstarpējo atbilstību, dalībvalstis var aizliegt lauksaimniecības atlikumu un atkritumu un koksnes atlikumu sadedzināšanu klajā laukā.

Dalībvalstis pārbauda un nodrošina saskaņā ar pirmo daļu īstenota aizlieguma īstenošanu. Jebkādi izņēmumi saistībā ar šādu aizliegumu pieļaujami tikai tad, ja tie noteikti profilaktiskās programmās, lai izvairītos no meža ugunsgrēkiem, apkarotu kaitīgos organismus vai aizsargātu bioloģisko daudzveidību.

2. Dalībvalstis var izveidot nacionālo konsultatīvo kodeksu par labu lauksaimniecības praksi pienācīgai ražas atlieku apsaimniekošanai, pamatojoties uz šādām pieejām:

- a) uzlabot augsnes struktūru, iestrādājot tajā ražas atliekas;
- b) izmantot uzlabotus tehniskos paņēmienus ražas atlieku iestrādāšanai;
- c) piemērot ražas atlieku izmantošanas alternatīvas metodes;
- d) uzlabot augsnes stāvokli (barības vielu ziņā) un struktūru, iestrādājot tajā kūtsmēslus tādā apjomā, kas noteikts par optimālu augu augšanai, un tādējādi izvairoties no kūtsmēslu (pakaišu kūtsmēslu, dziļo pakaišu) sadedzināšanas.

C. Novērst ietekmi uz mazajām lauku saimniecībām

Veicot A un B iedaļā minētos pasākumus, dalībvalstis nodrošina, lai pilnībā tiktu ņemta vērā ietekme uz mazajām un mikro lauku saimniecībām.

Dalībvalstis var, piemēram, atbrīvot mazās un mikro lauku saimniecības no minēto pasākumu veikšanas, ja, ņemot vērā piemērojamās emisiju samazināšanas saistības, tas ir iespējams un atbilstoši.

—

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1306/2013 (2013. gada 17. decembris) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un Padomes Regulu (EEK) Nr. 352/78, (EK) Nr. 165/94, (EK) Nr. 2799/98, (EK) Nr. 814/2000, (EK) Nr. 1290/2005 un (EK) Nr. 485/2008 atcelšanu (OV L 347, 20.12.2013., 549. lpp.).

IV PIELIKUMS

METODES, KO IZMANTO, LAI SAGATAVOTU UN ATJAUNINĀTU 5. UN 8. PANTĀ MINĒTOS VALSTU EMISIJU PĀRSKATUS UN PROGNOZES, INFORMATĪVOS PĀRSKATU ZIŅOJUMUS UN KORIĢĒTUS VALSTU EMISIJU PĀRSKATUS

Attiecībā uz I pielikumā minētajām piesārņojošām vielām dalībvalstis sagatavo valstu emisiju pārskatus, attiecīgā gadījumā koriģētus valstu emisiju pārskatus, valstu emisiju prognozes, teritoriāli sadalītus valstu emisiju pārskatus, lielo punktuveida avotu pārskatus un informatīvos pārskatu ziņojumus, izmantojot metodiku, ko pieņēmušas LRTAP konvencijas līgumslēdzējas puses (EMEP ziņošanas vadlīnijas), un dalībvalstīm jāizmanto tajās minētā EMEP/EEA rokasgrāmata par gaisu piesārņojošo vielu emisiju pārskatu (EMEP/EEA rokasgrāmata). Atbilstīgi šīm pašām vadlīnijām sagatavo arī papildu informāciju, jo īpaši darbības datus, kas nepieciešami valstu emisiju pārskatu un prognožu novērtēšanai.

EMEP ziņošanas vadlīniju izmantošana neskar šajā pielikumā precizētu kārtību, kura noteikta attiecībā uz I pielikumā precizēto ziņošanā izmantojamo nomenklatūru, laika rindām un ziņošanas datumiem.

1. DAĻA

Valstu ikgadējie emisiju pārskati

1. Valstu emisiju pārskati ir pārredzami, konsekventi, salīdzināmi, pilnīgi un precīzi.
2. Emisijas no identificētām galvenajām avotu kategorijām aprēķina saskaņā ar EMEP/EEA rokasgrāmatā definētām metodēm, cenšoties izmantot 2. līmeņa vai augstāka līmeņa (detalizētas) metodes.

Dalībvalstis, gatavojot valstu emisiju pārskatus, var izmantot citas zinātniski pamatotas un saderīgas metodes, ja ar minētajām metodēm iegūst precīzākas aplēses nekā ar EMEP/EEA rokasgrāmatā norādītajām standarta metodēm.

3. Dalībvalstis aprēķina transporta emisijas un iesniedz ziņojumu par tām atbilstīgi valstu enerģijas bilancēm, par ko iesniegts ziņojums *Eurostat*.
4. Autotransporta emisijas aprēķina un ziņojumu par tām iesniedz, pamatojoties uz attiecīgajā dalībvalstī pārdotajām degvielām⁽¹⁾. Turklāt ziņojumu par autotransporta emisijām dalībvalstis var iesniegt, pamatojoties uz izmantotajām degvielām vai nobrauktajiem kilometriem dalībvalstī.
5. Dalībvalstis ziņojumā savas gada emisijas norāda vienībās, kuras noteiktas LRTAP konvencijas NFR ziņojuma veidnē.

2. DAĻA

Valstu emisiju prognozes

1. Valstu emisiju prognozes ir pārredzamas, konsekventas, salīdzināmas, pilnīgas un precīzas, un paziņotā informācija ietver vismaz šādus elementus:
  - a) skaidras norādes par pieņemto un plānoto politiku un pasākumiem, kas ietverti prognozēs;
  - b) attiecīgā gadījumā – saistībā ar prognozēm veiktas jutīguma analīzes rezultāti;
  - c) metožu, modeļu, pamata pieņēmumu un galveno ievadparametru un izvadparametru apraksts.
2. Valstu emisiju prognozes aprēķina un apkopo pa attiecīgajām avotu nozarēm. Par katru piesārņojošo vielu saskaņā ar EMEP/EEA rokasgrāmatā sniegtiem norādījumiem dalībvalstis norāda prognozes “ar pasākumiem” (pieņemtie pasākumi) un – attiecīgā gadījumā – prognozes “ar papildpasākumiem” (plānotie pasākumi).

⁽¹⁾ Dalībvalstis, kurām ir izvēles iespēja saskaņā ar LRTAP konvenciju par atbilstības pamatu izmantot valsts kopējās emisijas, ko aprēķina, pamatojoties uz izmantotajām degvielām, var saglabāt šo iespēju, lai nodrošinātu starptautisko un Savienības tiesību saskaņotību.

3. Valstu emisiju prognozes atbilst valsts ikgadējam emisiju pārskatam par $x-3$ gadu un prognozēm, kas paziņotas saskaņā ar Eiropas Parlamenta Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013⁽¹⁾.

3. DAĻA

Informatīvs pārskata ziņojums

Informatīvos pārskata ziņojumus sagatavo saskaņā ar *EMEP* ziņošanas vadlīnijām un tos sniedz, izmantojot vadlīnijās paredzēto pārskata ziņojumu veidni. Pārskata ziņojumā iekļauj vismaz šādu informāciju:

- a) konkrēto metožu, pieņēmumu, emisijas faktoru un darbības datu apraksti, atsaucēs un informācijas avoti, kā arī to izvēles pamatojums;
- b) apraksts par galvenajām emisiju avotu kategorijām valsts līmenī;
- c) informācija par nenoteiktībām, kvalitātes nodrošināšanu un verifikāciju;
- d) pārskatu sagatavošanas institucionālās kārtības apraksts;
- e) pārrēķini un plānotie uzlabojumi;
- f) ja nepieciešams, informācija par 5. panta 1., 2., 3. un 4. punktā paredzēto elastīguma iespēju izmantošanu;
- g) ja nepieciešams, informācija par iemesliem atkāpties no saskaņā ar 4. panta 2. punktu noteiktās samazinājuma trajektorijas, kā arī pasākumiem, ar kuriem tuvinās trajektorijai;
- h) ziņojuma kopsavilkums.

4. DAĻA

Valstu emisiju pārskatu koriģēšana

1. Dalībvalsts, kas ierosina koriģēt savu valsts emisiju pārskatu saskaņā ar 5. panta 1. punktu, savā Komisijai adresētajā priekšlikumā iekļauj vismaz šādus apstiprinotus dokumentus:
  - a) pierādījums, ka attiecīgās valstu emisiju samazināšanas saistības ir pārsniegtas;
  - b) pierādījums par to, cik lielā mērā emisiju pārskata koriģēšana samazina pārsniegto daudzumu un sekmē atbilstību attiecīgajām valstu emisiju samazināšanas saistībām;
  - c) novērtējums par to, vai un kad paredzēts sasniegt attiecīgās valstu emisiju samazināšanas saistības, pamatojoties uz valstu nekoriģētām emisiju prognozēm;
  - d) pierādījums, ka koriģēšana atbilst vienam vai vairākiem šādiem trīs nosacījumiem. Vajadzības gadījumā var iekļaut atsauci uz attiecīgajām iepriekš veiktām korekcijām:
    - i) attiecībā uz jaunām emisiju avotu kategorijām:
      - pierādījums, ka jaunā emisiju avota kategorija ir atzīta zinātniskajā literatūrā un/vai *EMEP/EEA* rokasgrāmatā,
      - pierādījums, ka šī avota kategorija nav iekļauta attiecīgajā valstu vēsturisko emisiju pārskatā tad, kad tika noteiktas emisiju samazināšanas saistības,
      - pierādījums, ka emisijas no jaunas avotu kategorijas neļauj dalībvalstij izpildīt savas emisiju samazināšanas saistības, ko papildina detalizēts metožu apraksts, dati par emisijām un emisijas faktori, kas ļauj izdarīt minēto secinājumu;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 525/2013 (2013. gada 21. maijs) par mehānismu siltumnīcefekta gāzu emisiju pārraudzībai un ziņošanai un citas informācijas ziņošanai valstu un Savienības līmenī saistībā ar klimata pārmaiņām un par Lēmuma Nr. 280/2004/EK atcelšanu (OV L 165, 18.6.2013., 13. lpp.).

- ii) attiecībā uz ievērojami atšķirīgiem emisijas faktoriem, ko izmanto konkrētu avotu kategoriju emisiju noteikšanai:
- sākotnējo emisijas faktoru apraksts, kurā ietverts arī detalizēts apraksts par emisijas faktoru noteikšanā izmantoto zinātnisko pamatojumu,
  - pierādījums, ka sākotnējie emisijas faktori ir izmantoti emisiju samazinājumu noteikšanai laikā, kad tika paredzēti šie samazinājumi,
  - atjaunināto emisijas faktoru apraksts, kurā ietverta arī detalizēta informācija par emisijas faktora noteikšanā izmantoto zinātnisko pamatojumu,
  - emisiju aplēšu salīdzinājums, kas veikts, izmantojot sākotnējos un atjauninātos emisijas faktoros, un kas apliecina, ka emisijas faktoru maiņa neļauj dalībvalstij izpildīt savas emisiju samazināšanas saistības,
  - pamatojums lēmumam par to, vai emisijas faktoru izmaiņas ir būtiskas;
- iii) attiecībā uz ievērojami atšķirīgām metodēm, ko izmanto konkrētu avotu kategoriju emisiju noteikšanai:
- sākotnēji izmantoto metožu apraksts, kurā ietverta arī detalizēta informācija par emisijas faktora noteikšanā izmantoto zinātnisko pamatojumu,
  - pierādījums, ka sākotnējās metodes ir izmantotas emisiju samazinājumu noteikšanai laikā, kad tika paredzēti šie samazinājumi,
  - izmantoto atjaunināto metožu apraksts, kurā ietverts arī detalizēts apraksts par metožu noteikšanā izmantoto zinātnisko pamatojumu vai atsauci,
  - emisiju aplēšu salīdzinājums, kas veikts, izmantojot sākotnējās un atjauninātās metodes, un kas apliecina, ka metožu maiņa neļauj dalībvalstij izpildīt savas emisiju samazināšanas saistības,
  - pamatojums lēmumam par to, vai metožu izmaiņas ir būtiskas.
2. Par koriģēšanas procedūrām, attiecībā uz kurām jāievēro līdzīgi priekšnoteikumi, dalībvalstis var iesniegt vienu un to pašu papildinformāciju ar noteikumu, ka katra dalībvalsts iesniedz vajadzīgo ar konkrēto valsti saistīto informāciju, kā izklāstīts 1. punktā.
3. Dalībvalstis pārrēķina koriģētās emisijas, lai – ciktāl iespējams – nodrošinātu laika rindu konsekveni par katru gadu, kad tiek piemērota(-as) korekcija(-as).
-

V PIELIKUMS

DIREKTĪVAS 9. PANTĀ MINĒTIE FAKULTATĪVIE RĀDĪTĀJI GAISA PIESĀRŅŅUMA IETEKMES MONITORINGAM

- a) Saldūdens ekosistēmās: nosaka, cik lielā mērā nodarīts bioloģiskais kaitējums, ietverot jutīgus receptorus (mikrofiti, makrofiti un diatomejas); zivju vai bezmugurkaulnieku krājumu bojāeja:

galvenais rādītājs ir skābes neitralizēšanas kapacitāte (ANC), un papildrādītāji ir skābums (pH), šķīstošie sulfāti (SO_4), nitrāti (NO_3) un izšķīdušais organiskais ogleklis:

paraugu ņemšanas biežums: mainīts no reizes gadā (ezeros rudens cirkulācijas periodā) uz reizi mēnesī (straumēs).

- b) Sauszemes ekosistēmās: novērtē augsnes skābumu, augsnes barības vielu zudumu, slāpekļa piesātinājumu un bilanci, kā arī bioloģiskās daudzveidības zudumu:

- i) galvenais rādītājs ir augsnes skābums: apmaiņas bāzisko katjonu saturs (piesātinājums ar bāzēm) un apmaiņas alumīnija saturs augsnē:

paraugu ņemšanas biežums: reizi desmit gados;

papildrādītāji ir pH, sulfātu, nitrātu, bāzisko katjonu un alumīnija koncentrācija augsnes šķīdumā:

paraugu ņemšanas biežums: katru gadu (pēc vajadzības);

- ii) galvenais rādītājs ir augsnes nitrātu izskalošanās ($\text{NO}_{3,\text{izskalošanās}}$):

paraugu ņemšanas biežums: katru gadu;

- iii) galvenais rādītājs ir oglekļa un slāpekļa koeficients (C/N), un papildrādītājs ir kopējais slāpeklis augsnē ($\text{N}_{\text{kopā}}$):

paraugu ņemšanas biežums: reizi desmit gados;

- iv) galvenais rādītājs ir barības vielu līdzsvars lapās (N/P, N/K, N/Mg):

paraugu ņemšanas biežums: reizi četros gados.

- c) Sauszemes ekosistēmās: novērtē ozona radīto kaitējumu veģetācijas struktūrai un bioloģiskajai daudzveidībai:

- i) galvenais rādītājs ir veģetācijas struktūra un lapotnes bojājumi, un papildrādītājs ir oglekļa plūsma ($\text{C}_{\text{plūsma}}$):

paraugu ņemšanas biežums: katru gadu;

- ii) galvenais rādītājs ir oglekļa plūsmas kritisko līmeņu pārsniegšana:

paraugu ņemšanas biežums: katru gadu augšanas sezonā.

VI PIELIKUMS

ATBILSTĪBAS TABULA

Direktīva 2001/81/EK	Šī direktīva
1. pants	1. pants
2. panta pirmā daļa un otrās daļas c), d) un e) punkts	2. pants
3. panta e) punkts	3. panta 1. punkts
—	3. panta 2., 3., 4., 5., 8., 9., 12. un 13. punkts
3. pants i) punkts	3. panta 6. punkts
3. panta k) punkts	3. panta 7. punkts
3. panta h) punkts	3. panta 10. punkts
3. panta g) punkts	3. panta 11. punkts
4. pants	4. pants 1. un 2. punkts
2. panta otrās daļas a) un b) punkts	4. panta 3. punkts
—	5. pants
6. panta 1. punkts	6. panta 1. punkts
6. panta 2. punkts	6. panta 2. un 5.–10. punkts
6. panta 3. punkts	6. panta 3. un 4. punkts
—	7. pants
7. panta 1. punkts	8. panta 1. punkta pirmā daļa
—	8. panta 1. punkta otrās daļas 2.–4. punkts
7. panta 2. punkts	8. panta 5. punkts
7. panta 3. punkts	8. panta 6. punkts
7. panta 4. punkts	8. panta 7. punkts
—	9. pants
8. panta 2. punkts	10. panta 1. punkts
8. panta 1. punkts	10. panta 2. punkts
—	10. panta 3. un 4. punkts
9. pants	11. pants
—	12. pants
10. pants	13. pants
6. panta 4. punkts	14. panta 1. punkts
7. panta 3. punkts un 8. panta 3. punkts	14. panta 2. un 3. punkts
11. pants	15. pants
13. panta 3. punkts	16. pants
13. panta 1. un 2. punkts	17. pants

Direktīva 2001/81/EK	Šī direktīva
14. pants	18. pants
—	19. pants
15. pants	20. pants
—	21. pants
16. pants	22. pants
17. pants	23. pants
8. panta 1. punkts un III pielikums	I pielikums
I pielikums	II pielikums
—	III, V un VI pielikums
III pielikums	IV pielikums

Komisijas paziņojums par metāna emisiju pārskatīšanu

Komisija uzskata: gaisa kvalitātes aspektā, lai mazinātu ozona koncentrāciju ES un veicinātu metāna emisiju samazināšanu pasaules mērogā, ir jēga neatteikties no dalībvalstu metāna emisiju dinamikas iekļaušanas pārskatīšanas darba kārtībā.

Komisija apstiprina, ka, pamatojoties uz paziņotajām valstu emisijām, tā ir iecerējusi turpināt vērtēt, kāda ir metāna emisiju ietekme uz NEC direktīvas 1. panta 2. punkta mērķu sasniegšanu, un apsvērs šādu emisiju samazināšanai vajadzīgos pasākumus un vajadzības gadījumā iesniegs attiecīgus tiesību aktu priekšlikumus. Novērtējumā Komisija ņems vērā vairākus patlaban notiekošus šīs jomas pētījumus, kurus plānots pabeigt 2017. gadā, kā arī turpmākās starptautiskās norises šajā jomā.
